

Emneevaluering SOS113 – høst 2014 & høst 2015

Generelt om emnet og evalueringen

Høsten 2015 ble det i alt holdt 11 forelesninger på SOS113 og et tilsvarende antall seminargruppemøter (i to separate grupper). En oversikt over forelesningene og oppgavene til seminargruppemøtene finnes i arbeidsheftet. Kurset høsten 2015 var innholdsmessig og organisatorisk i stor grad identisk med SOS113 som ble arrangert høsten 2014, men det var enkelte justeringer. For det første var det gjort visse pensumsendringer; en ny bok av Greve ble tatt inn i 2015 og en del artikler som var med i kompendiet i 2014 ble kuttet ut. For det andre ble det etter inspirasjon fra SOS111 – Familien i endring – innført et nytt opplegg hvor studentene skulle skrive et sammendrag fra utvalgte deler av pensum som de skulle legge ut på Miside og presentere på seminarene. Sammendraget inngikk som en del av den obligatoriske oppgaven som var blitt redusert slik at det totale sidetallet var likt som i 2014. Den muntlige presentasjonen var ikke et studiekrav, men alle som studentene deltok på seminarene tok på seg dette oppdraget og de la ned en stor innsats i presentasjonen. Det var tydelig at studentene var tilfredse med det nye opplegget og at det nye tiltaket hadde fungert godt.

Som en frivillig del av emnet var det også lagt inn et besøk på et lokalt NAV-kontor. 15 studenter var med på dette besøket. Inntrykket er at besøket var vellykket. Den ansatte ved NAV kontoret holdt en faglig interessant og spennende forelesning om NAV og de utfordringene som de jobbet med, og studentene fikk også mange gode råd om hvordan NAV tenker når de rekrutterer nye ansatte, noe som opplagt er relevant for studenter som tar SOS113.

Som det kan ses av følgende tabell viser registertall fra instituttet at det var omtrent like mange studenter meldt opp til eksamen i 2014 og 2015, og andelen studenter som møtte til eksamen var også likt. Som i sosiologiutdanningen mer generelt er det en klar overvekt av kvinner som tar dette emnet; i 2015 var 77 % av studentene kvinner og 23 % menn. Snitt karakteren var begge årene C, og karaktersnittet var likt for kvinner og menn.

	2014			2015		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
Antall oppmeldt	66	50	16	67	52	15
Antall møtt til eksamen	57	43	14	56	46	10
Antall bestått	56	43	13	52	44	2
Antall stryk	1	0	1	4	2	1
Gjennomsnittskarakter	C	C	C	C	C	C

Kurset ble både i 2014 og i 2015 evaluert på den siste forelesning, og skjemaet som ble brukt var stort sett det samme. Siden tallene for 2014 ikke er blitt presentert før, blir resultatene fra begge evalueringene tatt med i denne emneevalueringen. 40 studenter besvarte spørreskjemaet i 2014, mot

32 studenter i 2015. Svarprosenten var således i 2014 70 % og i 2015 57 %. Alle som var tilstede på forelesningene hvor evalueringene ble gjennomført deltok i evalueringen, og forskjellene i svarprosentene gjenspeiler således forskjellene i antall studenter som var tilstede på de aktuelle forelesningene. Når en skal tolke resultatene må det tas hensyn til at svarprosenten medfører at resultatene vil være usikre, og ikke minst kan det også være systematiske skjevheter som følge av at det neppe er tilfeldig hvem som møter på forelesningene.

Studentene vurderinger

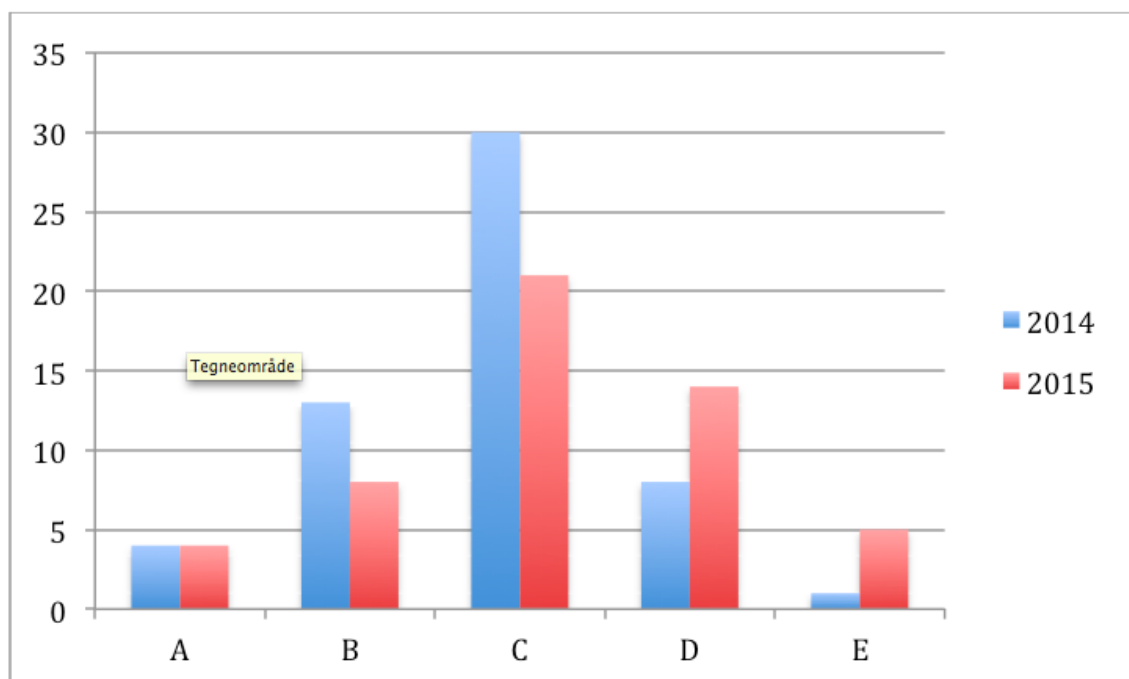
Som det kan sees av de ulike vedleggstabellene, så må tilbakemeldingene på kurset fra studentene gjennomgående sies å være god. Studentene gir i sin generelle vurdering av emnet tilbakemeldinger om at de synes emnet faglig sett har vært interessant/svært interessant. På spørsmålet hvor de blir bedt å vurdere hvor enige/uenige de er i påstanden ”jeg synes kurset var faglig interessant”, er det ingen som har svart at dette stemmer dårlig eller svært dårlig, og det er dessuten også få som har krysset av for ”både og”. Studentene er generelt fornøyde/svært fornøyd med emnet, og tilfredsheten gjelder både forelesningene og de obligatoriske oppgavene. Studentene er også godt fornøyde med seminarene, og mange oppgir også at seminarene har vært viktige for deres faglige utvikling. På dette området er det imidlertid noe større spredning. På de utfyllende svarende som studentene gir til spørsmålene som dreier seg om seminargruppene er det en som kommenter at seminargruppe kl. 8 på fredag ikke er det beste tidspunktet for å ha seminar møte. En annen kommenterer at det kan være vanskelig å komme til ordet i gruppene fordi ”noen snakker for mye”, mens en tredje gir uttrykk for at seminarlederen burde styre diskusjonene i større grad og komme med de rette svarene på oppgavene. De aller fleste utfyllende kommentarene til seminargruppene dreier seg imidlertid om at oppmøtet er for dårlig og at for mange studenter møter for dårlig forberedt til møtene. Ser en på hva studentene selv sier om sin egen forberedelse til seminargruppene så viser vedleggstabellene at mange nok kunne vært bedre forberedt til møtene. Ser en på begge årene under ett er det kun 37 % av studentene som oppgir at de selv er godt eller meget godt forberedt til seminargruppene. 63 % av studentene gir uttrykk for at de selv nok kunne vært bedre forberedt til seminargruppene. Andelen som ikke møter forberedt til forelesningene er noe lavere enn andelen som ikke møter forberedt til seminargruppene, men siden forelesningene ikke i samme grad forutsetter at studentene er forberedt, så vekker nok ikke dette samme bekymring som den manglende forberedelsen til seminargruppene. Andelen som møter opp til forelesningene kunne nok ideelt sett vært noe høyere. Ser en på andelen som oppgir at de har møtt på alle forelesningene i forhold til antallet som møtte til eksamen så var prosentandelen som deltok på alle forelesningene i 2014 40 % (23/57) og i 2015 29 % (16/56). Blant de mange positive kommentarene som blir gitt til forelesningene er at studentene har satt pris på at det har vært flere forelesere. Professor emerita Kari Wærness holdt en forelesning om skandinavisk velferdsforskning begge år, og

dette har studentene tydeligvis vært fornøyde med. Det samme gjelder også forelesningene som stipendiatene holdt i 2014 (Katrine Bjerke) og i 2015 (Synnøve Fluge).

Høsten 2014 var det en del problemer med kompendiet (dårlig trykk og enkelte sider manglet), og dette var det flere som kommenterte at de var lite fornøyde med. Et tilsvarende problem gjaldt også høstsemesteret 2015, men siden problemet var kjent på forhånd var det laget til nye kopier til studentene som de tidlig fikk utdelt, og siden det ikke var noen som kommenterte at de var misnøye på dette området i 2015 så det ut til at dette bidro til å hindre misnøyen som nok lett kunne kommet på dette området.

Eksamensresultatene

Karaktersnittet var begge årene på C, og var likt for kvinner og menn. Ser en nærmere på karakterfordelingen ser en at karakterene i 2015 var noe svakere enn i 2014. Først og fremst er det noe flere som ikke bestod eksamen i 2015 enn i 2014, og som figuren nedenfor viser, er karakterfordelingen også bedre i 2014 enn i 2015. Det er ut fra den foreliggende informasjon ikke mulig å si hva dette skyldes, men det kan tenkes at dette kan skyldes ulike grunner som for eksempel at (1) studentene kan ha en svakere bakgrunn i 2015 enn i 2014 (kommet kortere i sine studier/kommet fra andre fag enn sosiologi); (2) oppgavene kan ha vært vanskeligere i 2015 enn i 2014; (3) studentene kan ha tapt på at eksamen i 2015 - i motsetning til i 2014 - var elektronisk; (5) sensorene kan ha bedømt oppgavene strengere; (6) studentene kan ha jobbet mindre med emnet; og (7) forskjellen kan dreie seg om tilfeldigheter. Uansett grunn er det opplagt at karakterfordelingen i 2014 er mer tilfredsstillende enn i 2015.

Utfordringer og tiltak for å gjøre emnet bedre

Generelt er det grunn til å si at kurset har fungert tilfredsstillende. Antall studenter som tar kurset må sies å være på et nivå som en kan forvente, og det er positivt at det ser ut til å være studenter både fra sosiologi og andre fag som tar kurset. Studentene er generelt fornøyde/svært fornøyde med emnet og de enkelte områdene som de er blitt bedt om å vurdere. Og selv om fordelingen på karakterene i 2015 kunne vært noe mer i tråd med en normalfordeling, så er snittet slik som en vil forvente.

En del av de utfordringene som gjelder for SOS113 er nok av mer generell art og vil nok således være vanskelig å finne en løsning på innenfor rammene av dette emnet. En slik mer generell utfordring som vil kreve en mer langsiktig og bredere innsats er at emnet, som sosiologiutdanningen mer generelt, har for få mannlige studenter. En annen mer generell utfordring handler om studentenes arbeidsinnsats og deltakelse på forelesningene og seminargruppene. Dette handler trolig om holdninger og vaner, men også om deltidsjobbing og andre ting som gjør det vanskelig å være fulltidsstudent. En tredje mer generell/strukturelle utfordring dreier seg om at mange studenter som tar emnet er tidlig i sine utdanningsløp, og en del kommer også fra andre fag enn sosiologi. I utformingen av emnet er det forsøkt å ta hensyn til studentenes faglige forutsetninger, men det er opplagt at kurset nok kan være krevende for studenter som har liten kunnskap om sosiologi og som har liten erfaringer med å ta kurs på universitetsnivå. Foruten at den faglige forutsetningen for å ta emnet kan være en utfordring, bidrar denne situasjonen nok også til at vilkårene for å få til et godt sosialt, og dermed også godt læringsmiljø, neppe er så god som de kanskje vil vært sammenlignet med en situasjon hvor studentene tilhører et felles kull som følger hverandre underveis i sine utdanningsløp.

Med tanke på at kurset etter planen også skal gå høsten 2016 er det nok særlig to områder hvor det kan være grunn til å gjøre endringer som kan bidra til ytterligere forbedringer av kurset.

Det første området gjelder pensum. Inntrykket etter å ha lest eksamensbesvarelsene i 2014 og 2015 er at det er en del av pensumet som kanskje ikke har blitt lest særlig inngående. Dette gjelder særlig bøkene til Halvorsen og Greve, men det gjelder også enkelte artikler. Generelt er det et problem at det mangler gode lærebøker innenfor velferdssosiologien. Det finnes en omfattende litteratur som handler om sosialpolitikk som er relevant for dette emnet, men ulempen med denne litteraturen er at innslaget av sosiologi er nokså begrenset, og det legges dessuten mer vekt på regelverket og formelle sider ved velferdsstatene enn det som nok vil forventes av sosiologistudenter. Mye av litteraturen kommer fra Storbritannia og handler om det britiske velferdssystemet, og denne litteraturen er således av begrenset verdi for norske sosiologistudenter. Det er ikke noe problem å finne tak i generell beskrivelser av den skandinaviske velferdsstaten. Utfordringen er å finne tak i litteratur som kan gi studentene generelle kunnskaper om den norske folketrygden (sykelønnsordningen, dagpenger etc.), uten at en går for langt inn på detaljer og juridiske spissfindigheter. En kritisk blick på pensum vil bli gjennomført slik at pensum kan revideres før neste gang emnet vil bli gitt. Det skal i denne sammenheng tilføyes at ting som fungerer bra slik som at studentene får kjennskap til klassikere på

feltet (Titmuss, Marshall, Allardt, Kolberg, Wærness) og hvordan disse relaterer seg til nye bidrag (Esping-Andersen, Orloff m.fl.) vil bli videreført. Det samme gjelder de debatter som studentene får kjennskap til via kurset (fattigdom, sosiale problemer, utstøting versus attraksjon, den feministiske litteraturen om velferdsstaten og trygd).

Den andre området hvor det kan være mulig å gjøre visse forbedringer til neste gang emnet skal tilbys gjelder seminargruppene. Gitt at studentene begge årene har vært positive i sine vurderinger av seminargruppene og seminarlederne, og de også har vært svært fornøyde med de tilbakemeldingene de har fått fra seminarledere på de obligatoriske oppgavene, så er det grunn til å anta at utfordringen på dette området handler om studentenes egeninnsats og forventninger til seminarene. Et forslag som flere studenter kommer med er at det bør stilles strengere krav til engasjement og deltakelse på seminargruppene, og enkelte foreslår også at oppmøte bør være obligatorisk. Siden det neppe vil være mulig eller ønskelig å gjøre oppmøte obligatorisk, blir spørsmålet om det er mulig å gjøre noen grep som kan bidra til at flere studenter gjør en større innsats og forbedrer seg til seminargruppene. Opplegget med at studentene skulle presentere sammendrag av pensum var frivillig, og dette er noe som alle studenter som deltok i gruppene påtok seg, og det var også tydelig at dette var et opplegg som de var fornøyde med. Gitt at studentene stiller opp og godtar krav som stilles til dem, selv om de ikke er obligatoriske, så kan det være muligheter til å få til økt innsats ved å øke forventningene til dem uten at ting trenger å bli gjort obligatoriske. En mulighet kan være at studentene kan oppfordres til å skrive sammendragene og stå for presentasjonen av disse sammen med andre studenter i gruppene; for eksempel at 2-3 studenter skriver 2-3 sammendrag i felleskap. På dette vis vil de måtte være tilstede og bidra på flere seminarer, de vil få muligheter til å bli nærmere kjent med andre medstudenter og de vil også måtte jobbe mer aktivt med å tilegne seg pensumet. Den obligatoriske oppgaven er noe studentene er svært tilfredse, med så denne bør beholdes i sin nåværende omfang og form.

For å utvikle et godt sosialt miljøet blant studentene var det opprinnelig planlagt å arrangeres en/to filmkvelder for de som deltok på emnet slik at de kunne få noen faglige innspill og samtidig også kunne bli litt bedre kjent med hverandre, men av ulike grunner ble disse planene ikke realisert. Dette er noe som det vil bli forsøkt gjennomført neste gang emnet skal arrangeres. For å styre det sosiale miljøet, vil det trolig være fornuftig at dette tiltaket kommer tidlig i semesteret.

Hans-Tore Hansen

Generelt om emnet

Jeg synes kurset var faglig interessant:

	Stemmer svært godt	Stemmer godt	Både og	Stemmer dårlig	Stemmer svært dårlig
2014	12	25	3		
2015	17	14	1		

Jeg synes kurset er faglig utfordrende:

	Stemmer svært godt	Stemmer godt	Både og	Stemmer dårlig	Stemmer svært dårlig
2014	4	23	3		
2015	3	17	10	2	

Jeg jobber generelt mye med faget på egen hånd:

	Stemmer svært godt	Stemmer godt	Både og	Stemmer dårlig	Stemmer svært dårlig
2014	2	14	16	5	2
2015	7	6	15	3	

Generelt hvor fornøyd er du med kurset:

	Svært fornøyd	Fornøyd	Både og	Litt misfornøyd	Svært misfornøyd
2014	11	24	4		
2015	14	15	3		

Forelesningene

Antall forelesninger:

	0-1	2-5	6-9	10-11
2014		3	14	23
2015		4	12	16

Hvor godt forberedt har du vært til forelesningene;

	Meget godt forberedt	Godt forberedt	Både og	Litt forberedt	Uforberedt
2014		7	19	8	5
2015	1	5	17	6	3

Hvor fornøyd har du vært med forelesningene

	Svært fornøyd	Fornøyd	Både og	Litt misfornøyd	Svært misfornøyd
2014	13	24	1	1	
2015	14	16	2		

Seminargruppen

Antall ganger

	1-2	3-5	6-9	10-11	Ikke deltatt
2014	4	9	14	11	2
2015	3	9	7	4	7

Hvor godt forberedt har du vært til seminargruppene:

	Meget godt forberedt	Godt forberedt	Både og	Litt forberedt	Uforberedt
2014	1	11	12	11	1
2015	2	8	7	4	2

Hvor fornøyd har du vært seminargruppene

	Svært fornøyd	Litt fornøyd	Både og	Litt misfornøyd	Svært misfornøyd
2014	11	14	9	2	
2015	5	6	6	5	1

Hvor viktig har seminargruppene vært for din faglige progresjon dette semesteret?

	Svært viktig	Litt viktig	Både og	Litt uviktig	Helt uviktig
2014	14	7	10	3	1
2015	4	6	2	9	2

Innleveringsoppgavene

Jeg har hatt stort utbytte av innleveringsoppgavene

Svært enig	Litt enig	Både og	Uenig	Svært uenig
21	18	1	3	1
21	9			.

Jeg har jobbet med innleveringsoppgavene

Svært enig	Litt enig	Både og	Uenig	Svært uenig
22	11	6		1
18	10	3		

Kommentarene jeg har fått på innleveringsoppgaven har vært konstruktiv og nyttige

Svært enig	Litt enig	Både og	Uenig	Svært uenig
24	10	4	2	
18	8	3	2	